

Jyväskylän kunnan
Kunnalliskertomus
vuodelta 1912

Jyväskylässä 1913
K. J. Gummerus Osakeyhtiön Kirjapainossa

Alkupakinaa.

Mennyt vuosi on kunnallemme ollut verrattain onnellinen. Sen kuluessa ei ole sattunut mitään mainittavampia vastoinkäymisiä, ellei oteta lukuun niitä tappioita, jotka kunta on kärsinyt verovalitusten vuoksi. Kuvernöörinvirasto on näet sinne tehtyjen valituksien johdosta, eräitä taksoituksia aikataavalla alentanut ja kokonaisuudessaankin kumonnut. Niinpä on Kankaanpaperitehtaan 150 tuhannen taksoitus alennettu 88 tuhanneksi. Tourulan nahkatehdas, jonka 20 tuhannen verotusta pidettiin vallan kohtuullisena, ei jaksakaan maksaa kuin nipin näpin kolmannen osan tuosta vaatimattomasta summasta. Haapakosken (vanhan sahan) puutavara-, laiva- ja lastausliikkeen 1,500 äyriä on valituksen johdosta kokonaan poistettu. Ne ei muka kuulu Jyväskylän kunnalle. Joitain muitakin vähemmän huomattavia verotuksia on kuvernööri kunnalle epäedullisella tavalla muuttanut. Näihin muutoksiin eivät kunnanisät olleet oikein tyytyväisiä, joten päättivät vedota „korkeimpaan paikkaan“. On mielenkiintoista nähdä minkälaisen ratkaisun senaatti näistä antaa, etenkin Haapakosken puutavaraliikettä koskevassa asiassa, joka on muita merkityksellisempi.

Mainita ansaitsaitsee se uudistus, joka kuluneen vuoden verotuksessa tapahtui. Oli näet tullut melkein säännöksi että äyrejä joka vuosi alennettiin verotettavan itsensä esittämillä, tosin sangen painavilla syillä, jotka tavallisesti olivat: köyhyys ja kipeys, jotka huomattavammassa määrässä rasittivat, nimittäin verotusaikana, erään isomman tehtaan työväkeä ja osaksi kunnan varakkaimpiakin eläjiä. Verotuksessa v. 1912 tehtiin taudin torjumiseksi rohkea leikkaus. Äyrejä nostettiin varsin tuntuvasti ja huomattavan suu-
relle joukolle kuntalaisia, joten ne jälleen jo kerrankin saatiin vastaamaan kunkin verotettavan todellisia tuloja. Tämä tietysti aiheutti nurinaa niiden puolelta joita korotus koski, mutta olkoon se kunta-
laistemme kunniaksi mainittu, ettei kuitenkaan niin yleistä kuin

olisi odottanut. Vaikutus oli hyvä: varallisuus ja hyvinvointi lisääntyivät! Yli nelisenkymmentä valitusta tosin tehtiin, mutta niistä noin neljäs osa sellaisia jotka sen olisivat ilman tätäkin tehneet, nim. Haapakosken vanhansahan omistaja niine alustalaisineen, jotka ovat siinä ikävässä asemassa, jotta joutuvat verotettavaksi kahdessa rajoistaan riitelevässä kunnassa. Tämä juttu on varsin harmillinen ei ainoastaan niille, jotka siihen tahtomattaan välittömimmin sekaantuvat vaan koko kunnallekin. Ei kuitenkaan auta muu kuin kärsivällisesti odottaa, sillä ajatta ei voida tätäkään asiata auttaa, siksi kunnes selviää, tällä haavaa senaattorien tutkittavana olevat pitäjien rajat „Naissaarella“.

Verotuksen puheeksi tullessa huomautettakoon tässä parista pahasta, joista siihen syntiin syyllisten olisi jo aika luopua, itse kunkin oman kunniansa, kuin myöskin yhteisen hyvän tähden. Löytyneekö meidän valistuneeksi kehitussa kunnassamme yhtä ainutta sielua, joka tosissaan väittäisi etteivät kansakoulut, vaivais- ja sairashoito, sekä lisäksi monen monet pienempiä kustannuksia vaativat kunnalliset laitokset ja toimet olisi, toiset aivan välttämättömät ja kaikkikin jossain määrin tarpeen ja ajan vaatimat, sekä inhimillisiä pyrkimyksiä ja tarkoitusperiä vastaavat? — Tuskinpa. Mutta mistä johtuu, että kumminkin löytyy hämmästyttävän suuri joukko sellaisia „kansalaisluottamusta nauttavia“ ihmislapsia tässäkin hyvässä Jyväskylässä, jotka ovat ottaneet oikeuden vapauttaa itsensä veronmaksuvelvollisuuksistaan. Jos tällaiset henkilöt olisivat vanhoja, suuriväkisiä, pienipalkkaisia, sairauden tai muiden vastoin käymisten sortamia, niin saisi asialle luonnollisen selityksensä. Mutta kun useimmat näistä, tärkeän kansalaisvelvollisuutensa laimiinlyöjistä, ovat nuoria, terveitä, perheettömiä, hyvillä palkoilla ja päivillä elostelevia, juuri sellaisia, jotka kaiken vaivattomimmin voisivat veronsa suorittaa ja jättävät kuitenkin sen tekemättä, lisätäkseen sillä painoa kansaveljeinsä jo ennästään ehkä liiankin kukkuraiseen kuormaan, niin käy tällainen menettely jo yli ymmärryksen. Tulee ajatelleeksi, että: minkälaiset mahtanevat olla sellaisen ihmisen ajatusmeiningit ja omatunto! Mieluummin sitä uskoisi ajattelemattomuudesta johtuneeksi kuin tarkoituksella tehdyksi. Näin ollen olkoon velvollisuutemme huomauttaa sellaisia sukulaisiamme, tuttaviamme, naapureitamme ja isännät alustalaisiaan, joissa huonomuistisuutta tai huolimattomuutta huomataan, että heilläkin ihmisinä on velvollisuus ottaa varojensa ja asemansa mukaisesti osaa kunnallisen elämän ja pyrkimysten ylläpitoon. On hä-

peä mainita, että kunta saa vuosittain puolenkymmenen tuhatmarkkasen edestä poistaa tileistään sellaisia veroja, jotka ovat jääneet „ilman tiettyä syytä“ suorittamatta.

Jos nyt, kuten ylempänä oletimme, myönnämme kunnallisen verotuksen tarpeellisuuden ja välttämättömyyden, niin luulisi että taksoituslautakunta, jonka toimeksi kunta on verottamisen uskonut, saisi ymmärtämystä ja tukea kaikkien kuntalaisten puolelta. Näin ei kuitenkaan ole asianlaita. Päinvastoin saa lautakunta, joko kokonaisuudessaan, tai sen yksityiset jäsenet, osakseen pienen palkansa lisäksi usein hyvinkin räikeitä solvauksia kykenemättömyydestä, puolueellisuudesta y. m. s. Tällaiset parjaukset, niin aiheettomia kuin ne muuten ovatkin, vaikuttavat sangen epäterveellisesti taksoituksen onnistumiseen. Ne synnyttävät pahaa verta sekä verottajissa että verotettavissa, ja saattavat myöskin määrin alentaa edellisten arvoa jälkimäisten silmissä, sekä tylsyttää vapaata arvostelu- ja harkitsemiskykyä. Kuntamme taksoituslautakunnat ovat olleet kokoonpanoltaan niin suhteellisia, ettei tule kysymykseenkään tahallinen väärinverotus. Erehdyksiä tosin aina sattuu, mutta niitä on aivan mahdoton välttää niinkauan kuin verotettavat itse oppivat antamaan *oikeat* tiedot tuloistaan ja menoistaan sekä niihin vaikuttavista syistä ja seikoista.

Tähän kertomukseen liitetystä kunnanrahastonhoitajan antamista tiliotteista on varsin helppo havaita mihin kaikkeen on käytetty ne huikean suuret rahamäärät, mitkä kuntalaiset ovat veroinaan maksaneet. Enin huomiota herättävinä esiintyvät niissä kansakoulumenot, jotka tekevät kokonaista *kolmekymmentätuhatta markkaa*, erittäin se mitä valtio maksaa, viime vuonna 20,000 mk. Siis yhteensä puolisataatuhatta maksaa kansakouluopetus kunnassamme armon vuonna 1912! Jokseenkin yhtä paljon kuin kouluverot rasittavat kuntaa myöskin vaivasmenot. Huolestuttavan suuren numeron nekin näyttävät: *28 tuhatta*. Kyllä maksaa, mutta voimmekin kerskata köyhäinhoidon olevan kunnassamme ensiluokkaista, kahviakin annetaan nykyään oikein „talonpuolesta“.

Niin, nämähän ne ovat ne välttämättömät pahat tai hyvät, miksipä niitä nyt nimitämme, joista koituvien menojen supistamiseksi ei liene toistaiseksi keinoja keksitty. Säästäväisyyttä, tunnollisuutta ja tarkkuutta tehtävissä, ehkä voisi entistä enemmän vaatia, mutta — keneltä? Kunnaltako vaiko sen asettamilta asianomaisilta toimi- ja johtohenkilöiltä? Tuskinpa lienee siihenkään syytä; toivottavasti koittaa kukin toimia parhaan ymmärryksensä

mukaan ja yhteistä etua silmällä pitäen. Tuleehan joskus erehdyksiä, kuten Tourulan koulua rakennuttaissa, jotta maksetaan hyvä hinta — harakanpesästä; mutta erehdykset kuka ymmärtää!

Toinen ehkä vielä kiusallisempi harmi tuli kuntalaisille kuumesairaala-hommassaan. Silloin kun ajatus tällaisen sairaalan tarpeellisuudesta alkoi vakiintua ja kypsyä, oli osa asiankannattajia sitä mieltä että sairaalan tulisi olla tilapäinen ja olisi se sijoitettava vaivastalon yhteyteen. Nytemmin saavutettu kokemus onkin tuon ajatuksen oikeaksi osoittanut. Viimeksi eletty vuosi on ollut siinäkin suhteessa onnellinen, etteivät tarttuvataudit ole sen kuluessa kuin nimeksi liikkuneet. Tällöin on sairaalakin ollut enimmäkseen tyhjänä, sillä muuta sairautta (tarttuvaakaan) potevia kuin varsinaisia kuumetautisia ei sinne ole voitu lääkärin kiellosta ottaa, silloinkaan kun huoneet, joita on useampia, ovat aivan tyhjä. Tilit osoittavat että sairaalan ylläpitokustannukset tällaistenkin onnellisten olosuhteiden vallitessa nousevat sievoseen summaan 4,800 mk. sen lisäksi tuli kunnan varattomain sairaiden hoito samassa sairaalassa maksamaan Smk 1,324:75. Siis melkoinen menoerä, yli 6,000 mk., jonka voimme pitää pienimpänä pohjamaksuna tulevienkin vuosien menoarvioita laatiessa.

Olemme sitä mieltä ja jätämme sen arv. kuntalaisten harkittavaksi, että nyt kun köyhäintalon laajennus näyttää käyvän aivan välttämättömäksi sen yhteyteen rakennettaisiin sopivia lukuhuoneita jo sillä tarkoituksella, jotta niihin voitaisiin sijoittaa tilapäisesti kunnan muitakin kun kuumesairaita. Tämä yhteys tuottaisi monta etua. Ylläpitokustannukset saataisiin siten ehdottomasti pienemmiksi. Lämmitys-, valaistus- ja puhdistus-tarpeet tulisivat suuremmissa erin ostettuna halvemmiksi. Samalla saunalla, hevosella, ehkäpä telefoonillakin tulisi toimeen. Taloudenhoitaja, melkeimpä palveliatkin voisivat olla yhteiset. Kai lääkärikin toimittaisi huokeammasta yhdellä kerralla kaksi asiaa. Sairaanhoidaja voisi huolehtia köyhäintalon heikommista hoidokkaista, etenkin silloin kuin sairaalassa ei ole omia asukkaitaan. Sairaalan nimeksi olisi pantava „Kunnansairaala“ ja pyydetävä sille valtioapua. Sanothanee, että: on turhia nämä tuumailut, nyt kun meillä kerran on „Kuumesairaala“. Niin on, mutta se ei vastaa kunnantarpeita ja tulee sen ylläpito sellaisenaan liian rasittavaksi.

Jos nykyiset sairaalarakennukset olisivat edes omalla lahjoitella palstallaan, saisi asia toisen luonteen; mutta kun ne muuttaman vuoden perästä ovat kumminkin revittävä ja uudestaan ra-

kennettävät, ei sekään estä sairaalan siirtämistä vaivastalon yhteyteen.

Yllä oleva „yleiskatsaus“ on ehkä liian pitkäksi venynyt. Olemme kumminkin sen kirjoittaneet, tietäen laajoilla joukoilla kuntalaisia olevan sydämellään samat huolet ja harmit, samat ajatukset ja toivomukset. — Puhuen asiat paranevat.

Kunnallislautakuntaan

kuuluivat viime kuluneen vuoden aikana J. V. Niemelä (esimiehenä) J. Karjalainen (varaesim.), jäseninä: A. Mäkinen, E. Peltonen, K. Pirttimäki, K. Rajala, K. Vehmas ja A. Vihinen. Vuoden kuluessa on lautakunnalla ollut 5 kokousta, joissa se on käsitellyt sille kuuluvia juoksevia asioita, joista tärkeimmät ovat uusien maantierumpujen ja kilometripylväiden tekoa koskevat päätökset, joiden mukaan ne tehdään kaikki kivistä.

Terveyshoidosta on lautakunta pitänyt tarkkaa huolta. Yleisiä tarkastuksiakin on sen toimesta pidetty.

Vuoden vaihtuessa erosi lautakunnasta pitkäaikaisin, kokenein, aina innolla ja tarmolla toimiva jäsen suntio Juho Karjalainen.

Jyväskylän pitäjän Kunnanvaltuuston kertomus vuodelta 1912.

Kokoukset.

Kuluneena toimintavuotena on valtuustolla ollut 5 kokousta, joihin valtuuston jäsenet säännöllisesti ovat ottaneet osaa. Kokouksissa on ollut läsnä myöskin kunnallislautakunnan esimies, kunnan rahastonhoitaja ja kunnan esimies antamassa tarpeellisia tietoja. Kihlakunnan lautamiesehdokkaat, jotka valtuusto oli asettanut, ja kihlakunnan tuomari ei sitä hyväksynyt, päättyi siten että kuntakokouksen oli asetettava ehdokkaat. Kun on saapunut tiedusteluja, välipäätöksiä ja pyydettyjä selvityksiä valtuustolle ja kunnalle, on

valtuusto valtuuttanut puheenjohtajansa harkintansa mukaan valtuuston puolesta sellaisia antamaan, ja näin on ollut tarpeetonta kutsua sillä kertaa valtuustoa kokoukseen.

Kokousten pöytäkirjaa on tullut 63 pykälää ja niistä on annettu asianomaisille jäljennöksiä ja otteita 39. Keskusteltavana on ollut

Kansanvalistusasiat.

Tourulan kansakoulun rakennus valmistui syyskesällä, joten koulu pääsi muuttamaan omiin suojiinsa. Mutta kun Kirkonkylän koulupiirissä edelleen kouluissa on ahdinkoa oppilasmäärään nähden, ja muissakin koulupiireissä oppilasluku pyrkii yli säädetyn määrän; asetti valtuusto 5-miehisen valiokunnan piirijakoa ja muita kouluasioita valmistamaan. Keljon kouluun palkattiin syysluku-kauden alussa lisäopettajatar. Menoarviota laatiessaan valtuusto päätti koululapsille hankkia vapaat koulukirjat ja vihkot kuluvaksi lukuvuodeksikin.

Keski-Suomen kansanopiston

kannatusavustusanomus hylättiin enemmistön päätöksellä.

Terveydenhoito.

Kun kunnassa toimii diakonaatti-yhdistyksen johdolla diakooni ja diakonissa, joten sairaustapaukset piankin ilmenevät ja potilaat sairaalassa hoidetaan, eivät kulkutaudit ole päässeet leviämään. Valtuusto myönsi viinaverorahastosta diakonaatti-yhdistykselle 500 mk. — Kunnan kuumesairaalan ohjesäännöt ovat lopullisesti muodostetut ja odottavat samoin kuin kunnan uudet terveydenhojesäännötkin asianomaista vahvistusta.

Vaivaishoito.

Vaivaishoitohallituksen aloitteesta syntynyt uusien vaivaishoitohjesääntöjen laatiminen raukesi, koska katsottiin toistaiseksi tultavan toimeen nykyisilläkin säännöillä, Vaivaistalon uudistettu „Ruokalista“ hyväksyttiin, ja vaivaistalon hoidokasten joulunviettoon myönnettiin viinaverorahoista 150 mk.

Kunnan talous.

Suurimmat menoerät ovat edelleen vaivaishoito- ja koululaitoskustannukset kunnan menoarviossa, jonka valtuusto on hyväksynyt seikkaperäisen harkintansa mukaan. Kunnallisverot on päätetty ylöskannettaviksi kahdessa erässä, puolet kummassakin erässä.

Paljon on ollut verovalitusasioitakin käsiteltävänä edelliseltä vuodelta, mutta mistä on merkittävin „Naissaarella“ sijaitsevan Haapakosken sahan kotipaikkakysymys, joka ei ole lopullisesti vielä päättynytkään. — Oman kunnallistalon hankintakysymys on myös ollut vireellä, ja sitä varten on valittu valmistava valiokunta valtuuston jäsenistä.

Kunnalliset toimi- ja luottamusmiehet

ovat valtuustolle säännöllisesti esittäneet tilinsä ja tehtäviensä suoritukset, ja valtuusto on kuluneena vuotena eroamisvuorossa olevien sijan täyttänyt. Valtuustosta erosi arvalla jäsenet: tilanomistaja A. Schildt, agronoomi K. W. Koskelin, maanviljelijä Otto Koskinen, kirkonisäntä Tob. Kylmälahti; talollinen Matti Rantala ja Emil Koppeli, O. Jokela ja H. Flinkman, jotka kuntakokous on valinnut uudelleen paitsi O. Keskisen, joka kieltäytyi.

Valtuuston puheenjohtajana on ollut agronoomi K. W. Koskelin ja sihteerinä opettaja M. A. Soini.

Toimen puolesta:

M. A. Soini.

Vaivaishoitohallituksen kertomus vuodelta 1912.

Vaivaishoitohallitus.

Kuluneella vuodella ei vaivaishoidossa ole tapahtunut mitään erikoista mainittavaa, vaan on vaivaishoitohallituksen toiminta ollut kuten ennenkin köyhistä ja turvattomista, tavalla tai toisella huo-

lehtimistä. Tästä johtuneiden asioiden käsittelyä varten on vuoden kuluessa kokoonnuttu 12 kertaa. Vaivaishoitohallitukseen ovat kuuluneet: Oskar Kylmälahti esimiehenä, seppä A. Mäkinen varaesimiehenä, jäseninä: Kalle Rajala, Otto Ahola, Basilius Hokkanen, Sakari Välinen, Taavi Siik, Villiam Kaunikkila, August Huovila, Anna Saarinen ja Ruusa Mankonen. Eläkkeelle sijoitettujen lasten tarkastijana ovat toimineet: taloll. Joonas Sipilä, torpp. Kalle Rajala, Aleksis Pirttinen ja seppä A. Mäkinen ja ovat he saapuneet kahdesti vuodessa vaivaishoitohallituksen kokoukseen, esittäen silloin tarkastusmatkoillaan laatimansa tarkastuspöytäkirjat. Vaivaistalon tarkastusmiehinä ovat olleet vaivaishoitohallituksen jäsen Sakari Välinen ja taloll. Otto Hagelin.

Köyhäin talo.

Johtajattarena on toiminut Anna Noso, työnjohtajana Jalmari Noso. Mielisairaidenhoitajana kesäkuun 1:seen päivään Kalle Virtanen ja siitä alkaen Juho Tarpila. Renkinä toukokuun 1:seen päivään Ananias Viren ja kesäkuun 1:stä päivästä Jalmari Mäkinen. Naispalveliana maaliskuun 8:teen päivään Anna Viinikainen sekä syyskuun 12:sta päivästä Olga Lindqvist. Hoidokkaita on ollut: tammikuulla 72, helmikuulla 72, maaliskuulla 74, huhtikuulla 71, toukokuulla 70, kesäkuulla 67, heinäkuulla 67, elokuulla 64, syyskuulla 61, lokakuulla 66, marraskuulla 65, joulukuulla 67. Siis keskimäärin 69 hoidokasta kuussa.

Talon tulot tekee: torpan vero 130 mk., maanviljelystuotteet 2,213 mk. 7 p., karjan tuotteet 2,420 mk. 35 p., käsitöistä 171 mk. 52 p., maksavista hoidokkaista 54 mk., metsästysvuokraa 10 mk., jäännös edelliseltä vuodelta 293 mk. 95 p. Yhteensä 5,292 mk. 89 p.

Kustannukset: ruoka-aineet (ruokitus tilin mukaan) 8,918 mk. 80 p., johtajattaren, työnjohtajan mielisairaidenhoitajan ja palveliain palkat 1,329 mk., polttopuut, öljy, vaatetavarat ja lääkkeet 1,214 mk. 25 p., sekalaiset taloustarpeet 809 mk. 79 p., utteisuus rahaa, (jota on annettu kuukausittain hoidokkaille ahkeruuden ja hyvän käytöksen kehoittamiseksi) 149 mk. 50 p. Yhteensä 12,421 mk. 34 p. Tämän mukaan on jokainen hoidokas tullut maksamaan 180 mk. koko vuodelta, eli noin 49,3 penniä päivä.

Hoidokkaiden juhlatarpeita varten saatiin viinavoittovaroista 150 mk.

Viime vuoden aikana rakennettiin köyhäntalolle sementistä kaksiosainen kellari, sekä heinä- ja kärryliiteri joiden kustannukset ovat 820 mk. ja maalattiin molemmat päärakennukset, kustannus 750 mk.

Oskari Kylmälahti.

Lyhennys-ote Jyväskylän maalaiskunnan vaivais- hoidon tileistä v. 1912.

Tulot:

Kassasäästö v:lta 1911		1,278: 46
Vaivaisprosenttia	190: 07	
Hoidokasmaksuja vieraskuntalaisista	616: —	
Muita satunnaisia tuloja.	123: 46	
Ylöskannettu vaivaismaksuja v:lta 1911	21,892: 10	
Äänikassa maksaa velkansa korkoineen	2,778: 61	
Lainattu Kirkonrahastolta	1,198: 88	26,799: 12
		Summa Smk. 28,077: 58

Menot:

Hoidokasmaksut ulkopuolella vaivaistalon hoidetuista	6,548: 20
Satunnaisina apuina ja hoidokasmaksuina annetut jauhot	1,931: 46
Lääkärin avusta köyhille v:lta 1911	480: —
” ” ” ” 1910	231: —
Sairashuonemaksut yleisessä sairaalassa	667: 05
” ” ” ” kunnan kuumesairaalassa	1,324: 75
” ” ” ” kaupungin ”	264: —
Hourujen hoito Niuvanniemessä	402: 60
Tylsämielisten ja raajarikkojen hoito ylei- sissä laitoksissa	480: —
Samoin sokeiden hoidosta	100: —
Östensön turvakotiin L. Huikkosen hoito	40: —
Kuuromykkien koulumaksuja	50: —

Lääkkeistä köyhille	299: 70	
Hautaus- ja hyyriapuja	104: —	
Köyhien haudankaivusta suntiolle	79: —	
Vaivaishoitohallituksen esimiehen palkka	350: —	
jäsenten	230: —	
lastentarkastajain	48: —	
Maksettu Toivakan osuus vaivaiskassan va- roista	595: 50	
Muita satunnaisia menoja	307: 45	14,532: 71

Vaivaistalon menot:

Johtaja kantanut rahaa	2,500: —
Lainain korot ja kuoletukset	3,000: —
Edellisten lähetyskulut	8: 30
Palovakuutusmaksut O. Y. Fennialle	318: —
Kunnan kuitti v:lta 1911	26: 55
Ruunun	62: 09
Papin	39: 20
Käräjähuoneen hyyri v:lta 1911	1: 05
Telefonin vuosimaksu	40: —
Tavaraa Keski-Suomen rautakaupasta	402: 08
Booremassasta R. Schaumannille	42: 30
Kattopäreistä	50: —
Rakennusten ulko- ja sisämaalaus	750: —
Muurarille	243: —
Kellarin teko	620: —
Heinä- ja kärryliiterin teko	100: —
Kirves- y. m. työmiehille	160: —
Peltitöistä	24: —
Sahauksesta ja jauhatuksesta Yritykselle	221: 25
Laudoista	40: —
Polttopuista	199: 75
Tavaraa Oksalasta laskun mukaan	416: 60
Olista	76: 50
Öljystä	35: 20
Peluskin ja herneen siemenistä	31: —
Lääkkeistä	48: 65
Liiseistä	68: 50
Ruisjauhoista	2,687: 60
Herneistä	234: —

Ryynistä	149: 50
Suolat	33: 50
Silakat	351: 05
Maltaat	27: 50
Perunat	537: 70 13,544: 87

Summa Smk. 28,077: 58

Jyväskylässä Helmikuun 14 p. 1913.

Jalmari Rauhaniemi.

Rahastonhoitaja.

Kansakoulut.

Jyväskylän Suvimäen kansakoulussa oli v. 1912 seuraava oppilasmäärä:

Osastot	Kevätlukukausi		Syyslukukausi	
	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä
1 osasto	12	16	21	20
2 "	23	19	21	16
3 "	10	12	15	18
4 "	15	8	10	13
Yhteensä	60	55	67	67

Kuten yllä olevasta taulukosta näkyy, on Suvimäen koulun oppilasmäärä yhä lisääntymässä, vaikka kirkonkylän koulupiirissä Tourulan koulukin on toimimassa. Laitakaupungin laajaväkinen asutus-alue vaatii nähtävästi koulujen ja opettajavoimien lisäämistä.

Kevätlukukauden päättyessä sai 23 oppilasta koulusta päästötodistuksen.

Syyslukukauden alussa pidettiin 6 viikkoa pientenlastenkoulua, jossa oli 87 oppilasta ja näistä otettiin 39 varsinaisen kansakoulun 1:lle osastolle.

Pientenlastenkoulun korkea oppilasmäärä osottaa myös, että koulu-ikäisiä lapsia on lisääntymässä.

Opettajina on ollut M. A. Soini 3—4 osastolla; Katri Arho kevätlukukaudella 1:llä ja syyslukukaudella 2:lla osastolla; sekä Lydia Lulli kevätlukukaudella 2:lla ja Aino Kuukkanen syyslukukaudella 1:llä osastolla.

Johtokuntaan ovat kuuluneet: metsäilijä J. E. Vuolas esimiehenä, taloll. Osk. Tourula rahastonhoitajana sekä neiti Ida Belitz ja Fiina Peuranen, seppä J. Matarainen ja puuseppä K. Vehmas. Johtokunnan sihteerinä on ollut M. A. Soini.

Haapakosken kansakoulu. Oppilaisto:

Varsinaisen kansakoulun Osastot	Kevätlukukausi v. 1912.				Syyslukukausi v. 1912.			
	Pojat	Tytöt	Päästötodist. saaneet		Pientenkoulu Varsin.kansak.		Pojat	Tytöt
			Pojat	Tytöt	Koko oppilasmäärä	Varsin. kansak. otetut		
I osasto	9	20			48	32	18	21
II „	16	11					8	13
III „	11	8					14	14
IV „	8	10	8	10			5	4
Yhteensä	44	49	8	10	48	32	45	52

Opettajina ovat Sanny ja Oskar Kaukoranta. Johtokuntaan ovat kuuluneet Adrian Rutanen (esimiehenä ja rahastonhoitajana) sekä Eevald Peltonen, V. Raidén, Rob. Oikarinen, Rauha Lescheff ja Alina Lievonen.

Kulkutautien aiheuttamaa tai muuta pitempää satunnaista keskeytystä ei koulun toiminnassa ole tapahtunut.

Keljon kansakoulun johtokuntaan kuuluivat: Esimiehenä talollinen Osk. Kylmälahti, rahastonhoitajana talollinen Tob. Kylmälahti, sekä jäseninä talolliset: A. Mäkinen, A. Hovila ja emännät Fr. Sysmälä ja Rauha Hagelin. Opettajana toimi kevätlukukauden ajan Agnes Auer ja poikain käsítőitä johti puuseppä J. F. Nygrén. Syyslukukauden alussa oli oppilasmäärä niin suuri, että johtokunnan täytyi koululle ottaa lisäopettajan. Siihen toimeen se onnistuikin saamaan ilman asunnon hankkimis- y. m. vaikeuksia oman paikkakuntalaisen entisen kansakouluopettajattaren rouva Sandra Niemelän. Sitä paitsi erosi poikain käsítőiden ohjaaja J.

F. Nygrén palkan vähyyden takia ja hänen tilalleen valitsi johtokunta ha'un kautta koulun esimiehen Osk. Kylmälahden, joka täkäläisessä seminaarissa on suorittanut täydellisen veisto-opettajan kurssin.

Oppilaita oli koulussa kevätlukukaudella 26 poikaa ja 21 tyttöä, kaikkiaan 47 oppilasta. Päästötodistuksen saaneita oli 6. „Pientenlasten koulussa“ oli syksyllä kaikkiaan 35 oppilasta. Näistä 19 hyväksyttiin varsinaiseen kansakouluun. Muista kouluista tuli uusia oppilaita II:lle osastolle 5, III:lle 3, ja IV:lle osastolle 1 oppilas. Kaikkiaan sisäänkirjoitettiin syyslukukauden alussa 64 oppilasta, mutta nykyään on oppilasmäärä kohonnut 66:n.

Kuikan kansakoulu. Johtokunnassa ovat olleet maanviljelijät Vilho Leino ja Niklas Granroth, palstatilallinen Sakari Linna, torppari Juho Hytönen ja emäntä Amanta Paananen.

Opettajana on ollut J. Soini. — Tyttöjen käsitöiden ohjaajana on kevätlukukaudella ollut Ida Rehti ja syyslukukaudella Roosa Pirttimäki.

Kevätlukukaudella oli koulussa 29 tyttöä ja 21 poikaa, yhteensä 50 oppilasta. Päästötodistuksen sai kevätlukukauden lopussa 6 tyttöä ja 6 poikaa, yhteensä 12 oppilasta. Syyslukukaudella oli pientenlastenkoulussa 8 tyttöä ja 14 poikaa, yhteensä 22 oppilasta.

Varsinaisessa kansakoulussa syyslukukaudella oli 27 tyttöä ja 25 poikaa, yhteensä 52 oppilasta.

Nyrölän kansakoulun johtokuntaan ovat v. 1912 kuuluneet: A. Huovila esimies, E. Koppeli taloudenhoitaja, O. Laukkanen, A. Oksa, K. Toivainen ja emäntä Ida Kyyhkynen.

Opettajana on edelleen J. Leppänen, ja tyttöjen käsitöiden opettajana Hilma Leppänen.

Kevätlukukaudella oli koulussa 20 oppil., joista päästötodistuksen sai 2:si tyttöä. Syyslukukausi alettiin pientenlastenkoululla, jota pidettiin 5:si viikkoa. Siinä oli 15 oppilasta. Varsinaiseen kansakouluun, joka alkoi syysk. 30 päivänä, kirjoitettiin 25 oppilasta.

Palokan kansakoulun johtokuntaan ovat v. 1912 kuuluneet esimies, maanviljelijä A. Vihinen, taloudenhoitaja E. Paananen, J. Vanhala, Rovasti G. A. Heman, K. Nikkinen sekä rouva H. Oksanen.

Opettajana on Selma Suominen. Poikien käsitöitä johtaa Emil Paananen.

Kevätlukukaudella oli koulussa 48 oppilasta, joista päästötodistuksen sai 14 (9 tyttöä ja 5 poikaa).

Syyslukukausi alettiin pientenlastenkoululla elok. 19 päivänä. Siinä oli yhteensä 15 oppilasta. Varsinainen koulu alettiin lokak. 2 päivänä. Siinä oli 44 oppilasta.

Tourulan kansakoulun johtokuntaan ovat kuuluneet talolliset Frans Ahola (esimies), Oskar Salonen (taloudenhoitaja) ja Jalmari Rauhaniemi, kuljettaja Aleksander Kukkavuori sekä emännät Iida Survo ja Maria Puttonen.

Opettajana on toiminut Lyydi Soini. Poikain käsitöitä johti kevätlukukaudella opettaja M. A. Soini ja syyslukukaudella puuseppä H. Lassinen.

Oppilaita oli kevätlukukaudella 25 poikaa ja 24 tyttöä, yhteensä 49 oppilasta. Päästötodistuksen sai 1 poika ja 2 tyttöä, yhteensä 3 oppilasta. Kevätlukukauden toimi koulu Suvimäen kansakoululla ja sen opetusvälineillä.

Syyslukukausi aloitettiin koulun omassa huoneustossa elok. 22 p:nä pientenlasten koululla, johon ilmoittautui 58 oppilasta, mutta tilan ahtauden tähden otettiin vastaan 50 oppilasta.

Varsinaiseen kouluun pyrki 68 oppilasta, joista otettiin 19 poikaa ja 33 tyttöä, yhteensä 52 oppilasta.

Seuraavat opetusvälineet on hankittu: Gaebler'in pallokartat, Bambergin Europan kartta, Ollilan Suomenkartta, Nordman'in Suomen historiallinen kartta, Brammerin Raamatun maiden kartta sekä karttapallo, Linden-Masalinin kasvitaulut, fysikallinen kokoelma, mitausopillinen kokoelma, raittiusopetusvälineitä, helmitaulu, veistokalusto, veistomallikokoelma, tahko ja ompelukone

Koulurakennuskin on jo vaatinut uhrauksia. Neljää muuria on täytynyt korjata syystä, että olivat liian hataria. Hataraksi osoitautui myöskin kellarin katto, joka niinikään korjattiin.

Vesangan kansakoulu. Johtokuntaan ovat kuuluneet: H. Sillman (puheenjohtaja), J. V. Yrjölä, V. Seppänen ja A. Karttunen (taloudenhoitaja) sekä Maria Seppänen ja Effia Pellinen.

Opettajana I. Hirvonen ja tyttöin käsitöiden opettajana Fiina Hirvonen.

Oppilaita oli kevätlukuk. 38, joista päästötod. sai 2 poikaa ja 2 tyttöä, yht. 4 opp. Syyslukukaudella oli 43 oppilasta. Korjauksista mainittakoon pihamaan aidan uudistus.

Oravisaaren kansakoulun johtokuntaan ovat kuuluneet talolliset: Joonas Sipilä (esimies), Topias Ikonen (taloudenhoitaja), Matti Rantala, Matti Syvälahti sekä emännät Henriikka Tikkanen ja Tilda Siikki. — Opettajana on toiminut Helmi Pakarinen ja poikien käsitöiden opettajana Oskari Ilmoniemä.

Kevätlukukaudella, joka alkoi tammik. 10 p:nä ja päättyi toukok. 18 p:nä, oli koulussa 44 oppilasta. Niistä oli poikia 25 ja tyttöjä 19. Päästötodistuksen sai 3 poikaa ja 3 tyttöä, yhteensä 6 oppilasta.

Syyslukukausi alkoi „pientenlasten koululla“ elok. 19 p:nä ja päättyi jouluk. 20 p:nä. „Pientenlasten koulussa“, jota pidettiin 5 viikkoa, oli oppilaita 31 ja varsinaisessa kansakoulussa 54, poikia 32 ja tyttöjä 22.

Uusia pulpetteja hankittu 12 oppilaalle ja navetta korjattu.

Jokivarren ja Puuppolan kouluilta ei ole saapunut tietoja, vaan kaippa nekin vielä toimessa ovat.

Paloapuyhdistys 1912.

Kulunut vuosi on ollut erittäin suopea yhdistyksen toiminnalle. Mitään mainittavampia palovahinkoja ei ole tapahtunut, ainoastaan pienempiä tulipaloja on sattunut viisi eri tapausta, joista vahingonkorvauksena on suoritettu 1,750 markkaa 70 penniä. Näinollen on vakuutusmaksut voitu pysyttää jokseenkin alhaisina, laskeutuen siihen vanhaan tuttuun 2 markkaan maksuperuste tuhanelta, kuluneelta vuodelta osakkailta kannettavaksi. — Se kiihkeys ja tyytymättömyys mikä edellisinä vuosina yhdistyksen osakkaissa oli huomattavissa, aiheuttaen useita erkanemisia yhdistyksestä, näyttää asettuneen, ja onpa muutamat silloin eronneista osakkaista tulleet katumapäälle ja jälleen yhdistykseen liittyneet.

Yhdistyksen rahastot ovat yhä kasvaneet, tehden puhdas omaisuus vuoden lopussa 26,812 markkaa 89 p:niä, joten yhdistyksen tila näyttää tältäkin puolelta yhä varmentuvan. Rahastonhoitajan tileistä ja tähän liitetystä yhdelmä-tilistä saa selon rahavarain hoidosta.

Vakuutuskanta Joulukuun 31 p:nä 1912 on yhteensä 3,235,840 markkaa sekä maksuperustesumma, jonka mukaan vakuutusmaksut kannetaan, tehden yhteensä 3,809,930 markkaa.

Johtokuntaan on kuulunut: Frans Ahola esimiehenä, Matti Jääskeläinen varaesimiehenä ja A. Schildt rahastonhoitajana, johtokunnan jäseninä J. V. Yrjölä, Kalle Koskela, Juho Rässälä, Matti Hirvonen, Herman Taipale ja Ananias Vääränen. Sekä tilintarkastajina opettaja I. Hirvonen ja talollinen Nikodemus Kuokkanen. Paloasiamiehenä on ollut allekirjoittanut. Johtokunta on kokoonnut kuluneen vuoden ajalla seitsemän kertaa, päättääkseen palovahingon korvausten myöntämisestä, y. m. yhdistykselle kuuluvista asioista.

Jyväskylässä Helmik. 16 p:nä 1913.

Hannes Kylmälahti.

Jyväskylän pitäjän paloapuyhdis-

Tuloja:

Omaisuus tilivuoden alussa: pohjavara-		
rahasto	14,199: 58	
Talletustili	5,243: 92	19,443: 50
Kannettu vakuutusmaksuja.		9,312: 34
Vuoden kasvut pohjavarahastoon	928: 45	
Talletustiliin	340: 65	1,269: 10

Yhteensä 30,024: 94

tyksen yhtelmä tili vuodelta 1912.

Menoja:

Maksettu palokorvausta	1,750: 70
Hallinto- ja asiamieskustannuksia . . .	1,175: —
Kulunkia	286: 35
Omaisuus tilivuoden lopussa: pohjavara- rahasto talletettuna J:kylän kunnan Säästöpankkiin; vastakirjan N:o 471	20,371: 95
Talletustili talletettuna J:kylän kunnan Säästöpankkiin; vastakirjan N:o 465 .	6,440: 94 26,812: 89
	Yhteensä 30,024: 94

Jyväskylässä tammikuun 30 p:nä 1913.

A. Schildt.
Rahastonhoitaja.

Kertomus Jyväskylän vilja-aitan toiminnasta vuodelta 1912.

Marraskuun 16 p:nä toimitetussa urakkahuutokaupassa myytiin vilja-aitan muuttaminen ja rakentaminen uuteen paikkaan. Alimman vaatimuksen 946 markkaa ajamisesta ja rakentamisesta teki vuokraaja Ales Kässi jonka vaatimuksen johtokunta hyväksyi.

Sittemmin on rakennus valmistunut siihen kuntoon, että se Helmikuun 7 p:nä otettiin vastaan urakoitsijalta. Samana päivänä pitämässään kokouksessa päätti johtokunta uudistaa makasiinilainat tulevaan syksyyn, syystä, että viljalaarit olivat rakennuksenaikana lumettuneet ja jäätyneet, joten vilja olisi niissä pilaantunut.

Kun lainain sisäänotto on rakennushomman takia viipynyt ei tiliä kuluneen vuoden lainauksesta voitu tässä vuosikertomuksessa vielä esittää. Sen sijaan saa johtokunta esittää sen mittaustuloksen, joka toimitettiin viljaa aitasta ulosajettaissa.

Rukiita oli 6 hl. 34 litr.

Ohria 10 hl. 25 litr.

Kauroja 6 hl. enemmän kuin tilikirjat näyttävät ja ovat nämä niin sanottuja mitanpäällisiä, jotka viljasto saapi omakseen.

Vilja-aitan johtokuntaan ovat kuuluneet: talolliset T. Ikonen esimiehenä ja Oskar Laukkanen kirjurina sekä jäsenenä Aaro Ristomaa A. Kolu, A. Häkkinen, Otto Ahola ja torppari Sakari Välinen.

Jyväskylässä Helmikuun 10 p:nä 1913.

Oskari Laukkanen.

Tietoja Jyväskylän kunnan Säästöpankin toiminnasta v. 1912.

Pankki on sijainnut edelleenkin pitäjäntuvalla ja on se ollut auki lauantaisin k:lo 9—11 a. p.

Säästöönpannuille rahoille laskettiin 5 pros. kasvu. Vastakirjain luku vuoden alussa oli 263 kpl. Vuoden kuluessa avattiin uusia vastakirjoja 29 kpl. ja kuoletettiin 36 kp., joten vastakirjain luku vuoden lopussa oli 256 kpl. Yksityisen säästöönpanijan suurin saaminen oli 21,241 mk. 29 p. ja yhdistysten ja rahastojen 20,371 mk. 95 p. Vuoden kuluessa tehtiin 172 säästöönpanoa ja 169 säästöä ottoa.

Suuruutensa mukaan olivat säästöönpanot:

5 mk. ja sitä vähemmän	49 kpl.
5—25 mk.	23 ”
25—50 ”	19 ”
50—100 ”	20 ”
100—250 ”	10 ”
250—500 ”	12 ”
500—1,000 ”	16 ”
yli 1,000 ”	23 ”

Säästöönpanijain saaminen vuoden lopussa oli 265,062 mk. 07 penniä.

Lainatuista varoista kannettiin 6 pros. korko. Suurin määrä yhdellä velkakirjalla oli 15,000 mk. ja pienin 25 mk. Vuoden alussa löytyi velkakirjoja 365 kpl. Vuoden kuluessa tuli uusia velkakirjoja 84 kpl. Kun 74 velkakirjaa lunastettiin pois, löytyi vuoden lopussa 375 velkakirjaa säästöpankin hallussa. Lainanottajain velka vuoden lopussa oli 289,727 mk. 37 penniä.

Vuoden puhdas voitto on 1,742 mk. 02 p. Säästöpankin puhdas omaisuus oli vuoden lopussa 14,311 mk. 53 p. Kaikki varat vuoden lopussa 318,925 mk. 64 penniä.

Kuluneen vuoden ajalla uudistettiin pankin säännöt kokonaan. Pääasiallinen muutos on se, että talletuksista maksetaan korko talletuspäivästä ulosottopäivään ja kasvut lisätään pääomaan kahdesti vuodessa.

Tulo- ja menarvio Jyväskylän kunnalle vuonna 1912.

Menot:

I. Kunnan yleinen hallinto.

Palkkoja: Kuntakokouksen puheenjohtajalle	150: —
Valtuuston puheenjohtajalle	75: —
Samoin kirjurille	100: —
Samoin jäsenille	425: —
Kunnallislautakunnan esimiehelle	400: —
Samoin jäsenille	200: —
Vaivashoitohallituksen esimiehelle	350: —
Samoin jäsenille	400: —
Kunnanrahastonhoitajalle	600: —
Verotuslautakunnalle	200: —
Tutkijalautakunnalle	90: —
Holhouslautakunnalle	250: —
Lastentarkastajille	90: —
Vaivaistalon tarkastusmiehille	50: —
Vaalilautakunnille	850: —
Kätilönpalkka	260: —
Lautamiehille	800: —
Tilintarkastajille	150: —
Sanomalehti ilmoituksiin	700: —
Kirjanpitokirja, paperit y. m.. . . .	100: —
Painotyöt	250: —
Henkikirjanote	165: —
Asianajajien palkkoja	150: —
Pöytäkirjain lunastaminen	50: —
Takaisin tuomittuja kunnallisveroja	50: —
Nimismiehelle erinäisiä laskuja	125: —
Lainojen korkoihin	600: —

Kuumesairaalan menot	3,800: —	
Rokkosairaalan menot	4,100: —	
Ryöstölyhennykset	1,000: —	
Satunnaiset menot	600: —	17,130: —

II. Koululaitos.

Valtiolainan korko ja kuoletus	4,200: —	
Tourulan koulun rakennusta varten	10,000: —	
Saman koulun ylläpitoon	2,000: —	
Suvmäen koulu	2,500: —	
Jokivarren „	1,500: —	
Puuppolan „	1,500: —	
Kuikan „	1,000: —	
Vesangan „	1,000: —	
Palokan „	1,000: —	
Nyrölän „	1,000: —	
Haapakosken „	1,500: —	
Oravasaaren „	700: —	
Oppikirjat kouluille	3,500: —	
Ryöstölyhennykset	1,500: —	
Satunnaisiin menoihin	250: —	34,650: —

III. Vaivaishoito.

Vaivaistalon menot: Johtajattaren palkka	500: —
Työnjohtajan palkka	350: —
Hourujenhoitajan ja rengin palkat	625: —
Lainain korko ja kuoletus	3,010: —
Ruoka-aineet	5,000: —
Polttopuut ja ruumisarkkuaineet	1,200: —
Rakennusten ulkomaalaus	700: —
Kellarin tekoon	500: —
Verot ja palovakuutusmaksut	450: —
Pienempiä korjaustöitä varten	2,000: —
Satunnaisiin menoihin	300: —
Muita menoja: Elätteelle sijoitetut	6,000: —
Satunnaiset jauhoavut	2,000: —
Lääkärin palkat ja lääkkeet	700: —
Sairaala- ja houruinhuonemaksuja	2,000: —
Korvauksia muille kunnille	500: —
Mykkäin ja sokeain koulumaksut	400: —

Ryöstölyhennykset	200: —	
Satunnaisia menoja varten	<u>700: —</u>	28,935: —

IV. Tie ja sillat.

Lainain korko ja kuoletus	2,000: —	
Siltain, rumppujen ja kaiteiden tekoon ja kunnossapitoon	4,000: —	
Lumireen ajo	3,000: —	
Teitten viitottaminen	50: —	
Toivakan- Ruuhimäen ja Nyrölän maanteit- ten kunnossapito	<u>1,000: —</u>	10,050: —

V. Kestikievarit ja kyyditykset.

Kestikievariain hoito	4,000: —
---------------------------------	----------

VI. Vankeinkulutus.

Vanginvartijan palkka	540: —
---------------------------------	--------

VII. Vuokralautakunnat.

Vuokralautakunnan palkat y. m. menot	1,000: —
--	----------

VIII. Lainakirjastot.

Kunnan kirjastoille yhteensä	200: —
--	--------

IX. Koiraverot.

Petolintujen tapporahoja	150: —	
Kunnallisten verojen kantarahastolle	<u>350: —</u>	500: —
		Smk. 97,005: —

Tulot:

I. Kunnan yleinen hallinto.

Säästö edelliseltä vuodelta	800: —	
Verovalituksista	100: —	
Taksoituksen mukaan kannettavaksi jää	<u>16,230: —</u>	17,130: —

II. Koululaitos.

Verotuksella kannettava	34,650: —
-----------------------------------	-----------

III. Vairvaishoito.

Otaksuttu säästö	4,000: —	
Perunkirjoitusprosentteja	150: —	
Korvauksia muilta kunnilta	500: —	
Samoin oman kunnan hoidokkailta	200: —	
Kannettavaksi jääpi taksoituksen mukaan .	<u>24,085: —</u>	28,935: —

IV. Tiet ja sillat.

Kannettava verottamalla teollisuuslaitoksia ja mantaalin omistajia	10,050: —
---	-----------

V. Kestikievarit ja kyyditys.

Kannettava jaoituksen mukaan tähän rasi- tukseen maksuvelvollisilta mantaaleilta	4,000: —
---	----------

VI. Vankeinkuletus.

Säästö edelliseltä vuodelta	190: —	
Kannettava savuluvun muk. á mk. savulta	<u>350: —</u>	540: —

VII. Vuokralautakunnat.

Säästöä edelliseltä vuodelta	500: —	
Kannettava taksoituksen mukaan vuokra- velvollisilta kuntalaisilta	<u>500: —</u>	1,000: —

VIII. Lainakirjastot.

Kannettava verottamalla 5 penniä hengeltä	200: —
---	--------

IX. Koiraverot.

Kannettava 4 mk. koiralta	<u>500: —</u>
	Smk. 97,005: —

Jyväskylässä joulukuun 7 päivänä 1911.

Kunnallislautakunnan puolesta:

J. V. Niemelä.

Lyhennysotteet kunnan rahastonhoitajan tileistä vuodelta 1912.

Aleksanteri II:sen stipendirahasto.

Tulot :

Talletus kunnan säästöpankissa . . .	1,150: 81	
Korkoja v:lta 1912 vastakirjan mukaan	<u>57: 50</u>	1,208: 31

Menot :

Talletus kunnan säästöpankissa . . .		1,208: 31
--------------------------------------	--	-----------

A. J. Arvidsonin rahasto.

Tulot :

Talletus kunnan säästöpankissa . . .	2,140: 93	
Korkoja v:lta 1912 vastakirjan mukaan	<u>107: —</u>	2,247: 93

Menot :

Talletus kunnan säästöpankissa . . .		2,247: 93
--------------------------------------	--	-----------

Vanginvartia rahasto.

Tulot :

Säästö v:lta 1911	191: 77	
Ylöskanto v:lta 1911	702: —	893: 77

Menot:

Vanginvartia F. Ahola nostanut . . .	533: 35	
N. Kuokkanen saanut Toivakan jako-osan	39: 36	
Säästö v:lle 1913	<u>321: 06</u>	893: 77

Viinaverorahasto.*Tulot:*

Säästö v:lta 1911	395: 47	
Saatu viinaverorahoja v:lta 1919 . . .	<u>1,340: 22</u>	1,735: 69

Menot:

Diakonaatti yhdistykselle	500: —	
Vaivaistalolle Joulun viettoon.	150: —	
Säästö v:lle 1913	<u>1,085: 69</u>	1,735: 69

Lainakirjasto rahasto.*Tulot:*

Säästö v:lta 1911	315: 85	
Ylöskanto v:lta 1911	190: 95	
Lainattu äänirahastolta	<u>43: 20</u>	550: —

Menot:

Kunnan pääkirjastolle	350: —	
Jokivarren kirjastolle	25: —	
Palokan "	25: —	
Keljon "	25: —	
Kuikan "	50: —	
Vesangan "	50: —	
Puuppolan "	<u>25: —</u>	550: —

Kirkollisverojen kanto.*Tulot:*

Ylöskanto v:lta 1911	3,181: 50	
Kansakoulu kontto maksaa velkansa. . .	3,227: 84	
Sekä korot edelliselle	<u>111: 16</u>	5,520: 50

Menot :

Kirkon isäntä nostanut	4,300: —	
Lainattu vaivaiskassalle	1,176: 18	
Säästö v:lle 1913	<u>44: 32</u>	5,520: 50

Kunnallisverojen kantarahasto.*Tulot :*

Kassasäästö v:lta 1911	3,714: 86	
Siirretty koiraverorahaston säästö . . .	<u>1,017: 65</u>	4,732: 51

Menot :

Kunnan pankkiin talletettu	3,000: —	
Säästö v:lle 1913	<u>1,732: 51</u>	4,732: 51

Koiravero rahasto.*Tulot :*

Ylöskanto koiraveroja v:lta 1911 . . .	1,152: —	1,152: —
--	----------	----------

Menot :

Maksettu takasin koiraveroja	20: —	
” petolintujen tapporahoja	94: 35	
” Pajurille verottamattomien koirien ilmoittamisesta	20: —	
Siirto kantarahastolle	<u>1,017: 65</u>	1,152: —

Äänikassan kanto.*Tulot :*

Korkoja pankeista v:lta 1911	133: 35	
Lainoja kunnan säästöpankista	16,000: —	
Toivakan kunnalta jako-osuus äänikassan veloista v. 1910	293: 20	
Ryöstetyitä kuntamaksuja v:lta 1909, 1910	178: 25	

Kunnalle tuomituita kuluja	54: —	
Maanviljelyshallituksesta tilastoista . .	73: 32	
Kuittien lunastusmaksuja	87: 50	
Ylöskanto v:ltä	14,319: 30	31,139: 12

Tulot:

Kuntakokouksen puheenjohtajan palkka	150: —	
Kunnallislautakunnan esimiehen palkka .	400: —	
Rahastonhoitajan palkka	600: —	
Holhouslautakunnan palkka	250: —	
Valtuuston palkat	549: —	
Kunnallislautakunnan jäsenten palkka .	195: 75	
Tutkialautakunnan palkat	187: —	
Verotuslautakunnan ”	165: —	
Kihlakunnan lautamiesten palkat . . .	800: —	
Tilintarkastajain palkat	150: —	
Aasianajo palkkoja	240: —	
Markkina poliisien palkkoja	52: —	
Kätilön palkka	260: —	
Terveyslautakunnan palkkoja	46: 50	
Terveysohjesääntöjen laatimisesta . . .	100: —	
Desinfisioimisesta	65: —	
Ylimääräisestä rokotuksesta	95: 40	
Kustannuksia iso- ja tulirokkosairaista .	1,187: 88	
Verovalituspäätösten lunastuksia . . .	119: 60	
Takasin tuomituita kunnanveroja . . .	416: 95	
Henkikirjan otteista	174: —	
Painotyöt ja -paperi.	290: 50	
Ilmoituksista sanomalehdille	833: 60	
Kunnan kuumesairaalan ylläpito	4,800: —	
Maksettu lainaa kunnan säästöpankkiin .	10,000: —	
” lainain korkoja ”	1,127: 51	
” laina vaivaskassalle korkoineen . . .	2,778: 61	
Lainattu lainakirjastorahastolle	43: 20	
Kuittien lunastukset rahastonhoitajalle .	105: 65	
Sekalaisia menoja	283: 13	
Säästö vuodelle 1913	4,672: 84	31,139: 12

Kansakoulu kontto.*Tulot:*

Valtiolta kansak. opettajien palkat	20,280: —	
Ylöskanto v:lta 1911	<u>30,228: 30</u>	50,508: 30

Menot:

Kansakoulujen opettajille valtiopalkat	20,220: —	
Valtiolainain korot- ja kuoletus	4,140: —	
Haapakosken koulun ylläpitoon	800: —	
Jokivarren	1,500: —	
Suvimäen	2,800: —	
Keljon	1,700: —	
Kuikan	1,100: —	
Nyrölän	800: —	
Oravasaaren	700: —	
Palokan	1,000: —	
Puuppolan	1,500: —	
Tourulan kylän	2,800: —	
Vesangan	1,000: —	
Kansak. oppilasten kirjat	2,991: 82	
Tourulan koulun rakentamiseen	4,170: —	
Toivakkaan jako-osuus Suvimäen kou- lusta	500: —	
Tourulan koulun rakennuslainan korko	300: —	
Läänin konttoriin takasin liikoja opett. palkkarahoja	60: —	
Maksettu velka kirkon rahastolle kor- koineen	2,339: —	
Sekalaisia menoja	73: 58	
Kassasäästö v:lle 1913.	<u>13: 90</u>	50,508: 30

Manttaalikassan kontto.*Tulot:*

Säästö v:lta 1911	423: 19	
Toivakan kunnalta osuus, tienteko ja kyytilaitosrasituksista v:lta 1911	935: 50	
Ylöskanto v:lta 1911	<u>11,650: —</u>	13,008: 69

Menot:

Valtiolainan korko ja kuoletus	1,500: —	
J:kylän kaupungin säästöpankkiin kork.	240: —	
Kestikievarista ja kyydinpidosta	7,024: 95	
Lumireen ajosta	2,860: 50	
Siltojen ja rumpujen korjauksia	67: —	
Teitten viittomisesta	10: —	
Kintaus—Uuraisten tien kunnossapito	37: 50	
Uskotuille ja apumiehille maanteiden jaossa	99: 35	
Henkikirjan otteesta maantien jakoon	9: —	
Maantien kunnossapito Vesangan asemalla	13: —	
Haapakosken sillan puhdistus	24: —	
Toivokkaan osa vilja-aitan seinistä	462: 48	
Kilometripylväiden tekiälle	65: —	
Valtiokonttoriin lähetetyn koron ja kuole- tussumman lähetyskulut	4: 15	
Säästö v:lle 1913	591: 76	13,008: 69

Vuokraajien kontto*Tulot:*

Säästö v:lta 1911	629: 10	
Ylöskanto v. 1911	499: 80	1,128: 90

Menot:

I:sen piirin vuokralautakunnan palkat v. 1911, 1912	424: 62	
II:sen piirin vuokralautakunnan palkat v. 1912.	261: 02	
I:sen piirin vuokralautakunnan palkat pu- heenjohtajan valitsemisesta vuosiksi 1913—1915	25: 16	
Maksettu takasin väärin taksoitettuja vuokralautakunnan palkkoja	6: 90	
Kassasäästö v:lle 1913.	411: 20	1,128: 90

Alma Pelanderin kontto.*Tulot:*

Kassasäästö vuodelta 1911	34: 25	
Kunnan Säästöpankissa vastakirjalla N:o 458	63: —	
Paperiteollisuuden tapaturma vak. yhtiöltä	90: —	
Korkoja v:lta 1912 vastakirjan N:o 458	4: 51	191: 76

Menot:

V. Pynnöselle Alman hoito v:lta 1912 .	60: —	
Talletus kunnan Säästöpankissa korkoineen vastakirjan N: 458 mukaan	131: 76	191: 76

Laina Pelanderin kontto.*Tulot:*

Kassasäästö v:lta 1911	38: 50	
Kunnan Säästöpankissa vastakirjalla N:o 859	52: 50	
Paperiteollisuuden tapaturma vak. yhtiöltä	90: —	
Korkoja v:lta 1912 vastakirjan mukaan .	3: 98	184: 98

Menot:

J. Jylhälle Lainan hoito v:lta 1912 . .	50: —	
” ” lääkkeistä	6: 05	
Talletus kunnan Säästöpankissa korkoineen vastakirjalla N:o 459	128: 93	184: 98

Säästöpankin kontto.*Tulot:*

Talletettu pankkiin	4,000: —	
Korot v:lta 1911	100: —	4,100 —

Menot:

Nostettu pankista korkoineen	4,100: —	4,100:
--	----------	--------

Kansallispankin säästötilin kontto.*Tulot:*

Talletettu pankkiin	6,000: —	6,000: —
-------------------------------	----------	----------

Menot:

Nostettu pankista	500: —	
Talletus	5,500: —	6,000: —

Kansallispankin juokseva tili.*Tulot:*

Talletettu pankkiin	14,050: —	
Korkoja v:lta 1911	33: 55	14,083: 55

Menot:

Nostettu pankista pääoma	14,050: —	
Ja korot v:lta 1911	33: 55	14,083: 55

Tasaus kontto.*Vastattavaa:*

Kassasäästö	Vanginvartia kontolla	321: 06	
"	Viinavero	1,085: 69	
"	Kirkollisvero	44: 32	
"	Kunnallisver. kantarahastolla . .	1,732: 51	
"	Ääni rahaston kontolla	4,672: 84	
"	Kansakoulu	13: 90	
"	Manttaali	591: 76	
"	Vuokraajien	411: 20	8,873: 28

Vastaava:

Kansallispankissa säästötilillä	5,500: —	
Käteinen kassa	3,373: 28	8,873: 28

Inventaario Joulukuun

Varat:

Kassojen säästöt	8,873: 28
----------------------------	-----------

Pankkitalletukset:

Aleksanteri II:sen stipenttirahasto kunnan säästöpankissa vastakirjalla N:o 97	1,208: 31	8,873: 28
--	-----------	-----------

A. I. Arvidsonin rahasto kunnan säästöpankissa vastakirjalla N:o 96	2,247: 93	
---	-----------	--

Kunnallisverojen kantarahasto kunnan säästöpankissa vastakirjalla N:o 293	3,137: 50	
---	-----------	--

Alma Pelanderin rahat kunnan säästöpankissa vastakirjalla N:o 458	131: 76	
---	---------	--

Laina Pelanderin rahat kunnan säästöpankissa vastakirjalla N:o 459	128: 93	6,854: 43
--	---------	-----------

Kiinteää- ja irtainta omaisuutta:

Vaivaistalon kiinteistö	55,000: —	
„ irtaimisto	7,803: 69	62,803: 69

Kansak. kiinteistöt	211,195: —	
„ irtaimistot	25,764: 07	236,959: 07

Kuumesair. kiinteistö	6,000: —	
„ irtaimisto	1,861: 15	7,861: 15

Leikkkuuhuone hautausmaalla irtaimineen	1,000: —	308,623: 91
---	----------	-------------

Lainakirjastot:

Kunnan pääkirjasto pitäjäntuvalla. . . .	1,500: —	
--	----------	--

Jokivarren lainakirjasto	690: 50	
------------------------------------	---------	--

Keljon	700: —	
------------------	--------	--

Kuikan	391: 60	
------------------	---------	--

Nyrölän	847: 25	
-------------------	---------	--

Oravasaaren	474: 90	
-----------------------	---------	--

Palokan	450: —	
-------------------	--------	--

Puuppolan	600: —	
---------------------	--------	--

Vesangan	796: 70	6,450: 95
--------------------	---------	-----------

Irtaimistoa pitäjän tuvalla y. m.		1,645: —
---	--	----------

Summa Smk.	332,447: 57
------------	-------------

31 päivänä vuonna 1912.

Velat:

Kansakoulu kontolla:

Valtiolle laina N:o 396 Smk.	6,698: 62	
4 $\frac{0}{10}$ korko $11\frac{1}{4}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	193: 52	6,892: 14
Samoin laina N:o 1130 „	31,484: 79	
3 $\frac{0}{10}$ korko $10\frac{1}{12}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	52: 47	31,537: 26
Samoin laina N:o 1432 „	7,628: 52	
3 $\frac{0}{10}$ korko $25\frac{1}{8}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	79: 46	7,707: 98
Samoin laina N:o 1788 „	20,499: 74	
3 $\frac{0}{10}$ korko $22\frac{1}{6}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	321: 16	20,820: 90
Kunnan Säästöpankkiin „ „	5,000: —	71,958: 28

Vaivaiskontto:

Valtiolle laina N:o 319 Smk.	12,536: 13	
1 $\frac{0}{10}$ korko $23\frac{1}{4}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	258: 04	12,794: 17
Samoin laina N:o 1848 „	8,706: 32	
3 $\frac{0}{10}$ korko $28\frac{1}{3}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	217: 61	8,923: 93
Suomi yhtiölle „ „ „	25,000: —	
5 $\frac{0}{10}$ korko $1\frac{1}{12}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	104: 14	25,104: 16
		46,832: 26

Manttaalikontto:

Valtiolle laina N:o 25 Smk.	5,458: 68	
4 $\frac{0}{10}$ korko $26\frac{1}{3}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	166: 19	5,624: 87
J:kylän Säästöpankkiin „	4,000: —	
6 $\frac{0}{10}$ korko $1\frac{1}{7}$ — $31\frac{1}{12}$ 12 „	120: —	4,120: —
		9,744: 87

Äänirahasto:

Kunnan Säästöpankkiin laina	14,000: —
Varat velkoja suuremmat „	189,922: 16

Summa Smk. 332,447: 57

Jyväskylässä Maaliskuulla v. 1913.

Jalmari Rauhaniemi.
Rahastonhoitaja.

Tulo- ja menoarvio Jyväskylän kunnalle v. 1913.

Menot:

Kunnan yleinen hallinto:

Palkkoja: Kuntakokouksen esimiehelle .	150: —	
Valtuuston puheenjohtajalle	75: —	
Samoin kirjurille	100: —	
Samoin jäsenille	400: —	
Kunnallislautakunnan esimiehelle	500: —	
Samoin jäsenten	200: —	
Verotus- ja tutkijalautakunnille	240: —	
Holhouslautakunnalle	250: —	
Kihlakunnan lautamiesten	800: —	
Kunnan kättilön	260: —	
Markkinapoliisien	100: —	
Tilintarkastajain	150: —	
Rahastonhoitajan	800: —	
Asiamiespalkkoja	150: —	
Henkirkirjan ote	170: —	
Sanomalehtien ilmoitus maksut	800: —	
Kirjanpitokirjat, paperit ja painatustyöt	350: —	
Kuumesairaalan menoihin	2,500: —	
Takaisin tuomittuja kunnallisveroja	15,000: —	
Lainain korkoja	600: —	
Satunnaisiin menoihin	685: —	24,300: —

Koululaitos.

Valtiolainan korkojen kuoletus	4,500: —
Suvmäen kansakoulu	3,000: —
Haapakosken	2,000: —
Keljon	1,700: —

Puuppolan kansakoulu	1,000: —	
Tourulan	1,200: —	
Jokivarren	1,200: —	
Kuikan	1,000: —	
Vesangan	1,000: —	
Palokan	1,000: —	
Nyrölään	700: —	
Oravasaaren	800: —	
Kirjat ja muut opetusvälineet.	3,500: —	
Ryöstölyhennykset	500: —	
Satunnaiset menot	450: —	23,550: —

Vaivaishoito.

Vaivaistalon menot: Lainain korko ja kuoletus.	3,000: —	
Johtajain palkat	850: —	
Palvelijain palkat.	900: —	
Ruoka-aineet	5,000: —	
Polttopuut ja ruumisarkkuaineet	500: —	
Verot ja palovakuutusmaksut.	450: —	
Rakennusten kunnossapito.	2,000: —	
Muihin satunnaisiin menoihin.	500: —	
Elätteelle sijoitetut	5,300: —	
Sairaala ja houruihuonemaksuja.	2,000: —	
Korvauksia muille kunnille	500: —	
Mykkäin ja sokeain koulumaksut	800: —	
Lääkäriin palkat ja lääkkeet	800: —	
Satunnaiset jauho-avut.	2,000: —	
Vaivaishoitohallituksen esimiehen palkka	450: —	
jäsenten	400: —	
Vaivaistalon tarkastusmiehille ja lasten-tarkastajille.	150: —	
Satunnaisia menoja varten.	430: —	26,030: —

Tiet ja sillat.

Lainain korko ja kuoletus.	1,800: —
Siltain, rumppujen, kaiteiden ja kilom. pylväiden tekoon sekä kunnossa pitoon	3,500: —
Maantienjakokustannukset	500: —

Lumireen ajo ja teitten viittominen	2,870: —	
Satunnaiset menot	230: —	8,900: —

Kestikievarit ja kyydytykset.

Kestikievarien hoitoon omassa kunnassa	1,925: —	
Samoin vieraissa kunnissa	3,890: —	5,815: —

Vankein kuljetus.

Vanginvartianpalkka	500: —	
-------------------------------	--------	--

Vuokralautakunnat.

Vuokralautakuntain palkat ja menot	800: —	
--	--------	--

Lainakirjastot.

Kunnan pääkirjastolle	100: —	
10:lle piirikirjastolle à 25 mk.	250: —	350: —

Koiraverot.

Tapporahoja petolinnuista	200: —	
Kunnallisverojen kantorahastoon	800: —	1,000: —
		Smk. 91,245: —

Tulot:

Kunnan yleinen hallinto.

Korkoja	150: —	
Verovalituskuluja	150: —	
Taksoituksen mukaan kannettava	24,000: —	24,300: —

Koululaitos.

Verotuksella kannettava		23,550: —
-----------------------------------	--	-----------

Vaiivaishoito.

Torpan vero	130: —	
Hoidokkaiden töitä	200: —	
Vaivaisprosentteja pesänkirjoituksista	200: —	
Maksuja varakkailta omankunnan hoidok- kailta ja vieraista kunnista	500: —	
Kannettavaksi taksoituksen mukaan jääpi	25,000: —	26,030: —

Tiet ja sillat.

Toivakan kunnalta	500: —	
Kannettava verottamalla teollisuuslaitok-		
sia ja manttaalin omistajia	<u>8,400: —</u>	8,900: —

Kestikievarit ja kyyditys.

Toivakan kunnalta	600: —	
Kannettava jaoituksen mukaan tähän rasi-		
tukseen maksuvelvollisilta manttaaleilta	<u>5,215: —</u>	5,815: —

Vankein kuletus.

Kannettava savuluvun mukaan à 2 mk.		
savulta		500: —

Vuokralautakunnat.

Kannettava taksoittamalla vuokranantajia		
ja ottaajia		800: —

Lainakirjastot.

Kannettava verottamalla 10 p. hengeltä		350: —
--	--	--------

Koiraverot.

Kannettava 4 mk. koiralta	<u>1,000: —</u>	
	Smk. 91,245: —	
Verotuksella kannettavaksi jää Smk . . .		88,815: —

Jyväskylässä joulukuun 17 p:nä 1912.

Oskari Kylmälahti.

Jalmari Rauhaniemi.

J. V. Niemelä.